

Bijlage 1 Beleidskaders overheden

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de belangrijkste punten in bestaand beleid van het rijk, de provincie, de regio en de gemeente op het gebied van cultuur.

Wet- en regelgeving

Voor gemeenten is op het gebied van cultuurbeleid weinig wet- en regelgeving dwingend van karakter. Voor het gemeentelijk cultuurbeleid is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een wettelijk kader voor de subsidieverstrekking. De gemeente Edam-Volendam is in beginsel niet verplicht om bij het cultuurbeleid van het Rijk en de Provincie aan te sluiten.

Het Rijk is verantwoordelijk voor de meeste wet- en regelgeving op het gebied van kunst en Cultuur, zoals de Wet op het specifiek cultuurbeleid (1993), waarin onder meer het verstrekken van specifieke uitkeringen door het Rijk voor cultuuruitingen is geregeld. Deze wet kent ook enkele bepalingen voor het Bibliotheekwerk.

Cultuurbeleid Rijk

Rijksbeleid 2017 - 2020

In de nieuwe beleidsnota 'Ruimte voor cultuur' zijn de uitgangspunten voor het cultuurbeleid 2017-2020 geschetst. Dit zijn: cultuureducatie, talentontwikkeling, maatschappelijke waarde van cultuur, digitalisering en internationaal cultuurbeleid. Voor deze nieuwe periode wordt uit de cultuurbegroting extra € 18,6 miljoen vrijgemaakt.¹

De extra gelden hebben op dit moment geen directe gevolgen voor de gemeente Edam-Volendam. Deze worden geïnvesteerd in de verschillende cultuurfondsen en in de nationale culturele basisinfrastructuur (bijvoorbeeld: € 5,5 miljoen wordt toegevoegd aan het budget voor de rijksmusea).²

In het nieuwe regeerakkoord staan de volgende hoofdlijnen genoemd op het gebied van kunst en cultuur: ruimte voor vernieuwing en talentontwikkeling, extra budget voor volkscultuur, aandacht cultuureducatie, uitbreiding basiskwaliteit, extra budget bescherming monumenten en in het bijzonder religieus erfgoed en investeren in overdracht nationale canon.³

Cultuurbeleid Provincie Noord-Holland

Het nieuwe cultuurbeleid van provincie Noord-Holland richt zich op drie doelstellingen: cultuurlandschappen, herbestemming monumenten en bovenlokale netwerken.⁴

Voor wat betreft de doelstelling bovenlokale netwerken werkt de provincie op regionaal niveau samen met gemeenten om gemeentelijke culturele voorzieningen toegankelijk en bereikbaar te houden.

De provincie Noord-Holland blijft zich inzetten voor het bevorderen van de kwaliteit van cultuureducatie in het basisonderwijs en de wettelijke taak op het gebied van bibliotheken. Op het gebied van cultuureducatie heeft de provincie zich alleen gecommitteerd aan de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit.⁵

¹ Kamerbrief van minister Bussemaker, "Ruimte voor cultuur".

² Het ministerie van OCW heeft zes landelijke cultuurfondsen ingesteld: Fonds Podiumkunsten, Fonds voor Cultuurparticipatie, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Mondriaanfonds, Nederlands Filmfonds en Nederlands Letterenfonds. Het Fonds voor Cultuurparticipatie richt zich op cultuureducatie, talentontwikkeling en amateurkunst.²

³ <https://www.kabinetsformatie2017.nl/documenten/publicaties/2017/10/10/regeerakkoord-vertrouwen-in-de-toekomst>

⁴ Meer informatie? Zie <http://nota.noord-holland.nl/cultuurnota/magazine/start/>

⁵ Meer lezen? Zie: <http://www.cultuureducatiemetkwaliteit.nl/over-cmk/>

De provincie werkt samen met ProBiblio (Provinciale Service Organisatie op het gebied van bibliotheken die de wettelijke taken van de provincies uitvoert) en met Plein C die het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit uitvoert voor de provincie.

Plein C deed samen met 32 kleine gemeenten, waaronder Edam-Volendam, een aanvraag bij het Fonds voor Cultuurparticipatie. De gemeente Edam-Volendam is projectpartner en faciliteert op deze wijze de ondersteuning aan het onderwijs om samen met de culturele omgeving cultuureducatie duurzaam te verankeren in het onderwijs. De gemeente is mede-initiator van het opstarten van een lokaal (kennis) netwerk cultuureducatie voor het onderwijs en culturele aanbieders. Hiermee wordt uitgestraald dat cultuur belangrijk is, het zorgt voor verbinding, versterking van de samenwerking en is inspirerend.⁶

Metropool Regio Amsterdam

Binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) wordt binnen het hoofdstuk “De leefkwaliteit verbeteren” van MRA Agenda, cultuur als belangrijk thema benoemd en daarmee verbonden aan andere thema’s binnen de samenwerking zoals economie en landschap.

De Cultuurimpuls (MRA-cultuurwerkgroep), werkt toe naar een gezamenlijke adviesaanvraag aan de Raad voor Cultuur 2021-2024.

Om de bovenstaande doelen te bereiken werkt de provincie in de werkgroep Cultuurimpuls MRA samen met alle gemeenten aan een betere spreiding en bereikbaarheid van culturele infrastructuur in de hele regio.

De werkgroep heeft drie pijlers benoemd om dit te bereiken:

- (1) versterking en positionering van kunst en cultuur in de MRA;
- (2) spreiding toerisme en marketing;
- (3) metropolitaan erfgoed en landschap.

De provincie heeft binnen de Cultuurimpuls een rol als verbinder en als trekker op bepaalde thema’s. Bestuurlijk is dit onderwerp bij gemeente Edam-Volendam ondergebracht in de portefeuille van de wethouder economische zaken en toerisme, die de gemeente vertegenwoordigt in de MRA. Deze wethouder stemt inhoudelijke zaken aangaande de Cultuurimpuls af met de wethouder sociaal domein die kunst en cultuur in de portefeuille heeft.⁷

Bibliotheekwerk

De gemeente heeft de keuze om een bibliotheek te ondersteunen en zo de burgers op laagdrempelige wijze toegang te verlenen tot informatie. De bibliotheek is een hedendaagse agora, moderne sociaal-culturele ontmoetingsplek zonder commercieel karakter.

Met deze fysieke plaats biedt de bibliotheek meerwaarde op sociaal-cultureel vlak in stad, wijk en dorp, en draagt ze wezenlijk bij aan gemeenschapsvorming en cohesie.

De provincie is verantwoordelijk voor de ondersteuning van het bibliotheekwezen. Zodra de gemeente in haar gemeente gebruik maakt van bibliotheekwerk verplicht deze wet een gemeente tot het naleven en realiseren van bepaalde kaders. Het Rijk is verantwoordelijk voor het stelsel als geheel en de digitale bibliotheek. De drie overheden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het gehele bibliotheeknetwerk. Per 1 januari 2015 is de nieuwe Wet stelsel openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob) van kracht.⁸

⁶ Meer lezen? Zie: <http://www.pleinc.nl/ons-aanbod/cultuureducatie-met-kwaliteit/>

⁷ Meer informatie?

<http://www.cultuurinbeeld.com/upload/files/PRESENTATIE%20MRA%20CULTUUR%20IN%20BEELD.pdf>

⁸ Meer informatie? <https://vng.nl/onderwerpenindex/cultuur-en-sport/bibliotheekwerk/wet-en-regelgeving-openbare-bibliotheekvoorzieningen>